

στὰ γκαρσόνια τῶν καφετειῶν, γραφτήκανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δικαιολογήσουν κ' ἐπιβάλουν τὸ «Ταξίδι» πᾶσι νὰ πεῖ, κατὰ τὴ λογικὴ τοῦ κ. Σ., πὼς ἂ δὲν ἴπτηρχε Χριστὸς ἀλλὰ μόνον Ἀπόστολος Παῦλος θ' ἄ-

πλωνότανε πὰ γλήγορα ὁ... Χριστιανισμὸς στὸν κό-
σμο, «χωρὶς κλονισμοὺς, χωρὶς βιαιότητος καὶ χωρὶς
ἐξεγέρσεως». Τὸν παίρνεις ἢ δὲν τὸν παίρνεις, Κα-
ραγκιόζη μου, μὲ τὸ σοπάκι τὸ σιὸρ Γρηγόριο;

ΛΕΩΝΙΔΑ ΑΝΤΡΕΓΙΕΒ

Ο ΣΑΒΒΑΣ

-8

ΣΑΒΒΑΣ.—(Δείχνει μὲ περιφρονητικὴ κίνηση τὴ Λύπα.) Κι αὐτὸ ὀνομάζεται ἄνθρωπος! Κι αὐτὸ ἔδω-
ρεῖτο τὸ τελειότερον ὄν! Γι' αὐτὸ ὑπερφηανεύονταν!
Μι-μ... Τελειότητα μιὰ φορά!

ΛΥΠΑ.—Ναί, πρόσβαλε, κορόϊδε, πάντα μᾶς
προσβάλλουν πρὶν μᾶς σκοτώσουν.

ΣΑΒΒΑΣ.—"Οχι. Δὲν τῶχω στὸ νοῦ νὰ σὲ προσ-
βάλω! πὼς μπορῶ νὰ σὲ προσβάλω! Εἶσαι ἀπλούστατα
μιὰ κουτὴ γυναῖκα. Τέτοιες ἦσαν πολλές. Εἶναι πολ-
λές καὶ τώρα. Εἶσαι κουτὴ, τιποτένια, ἀκόμη καὶ ἀ-
φελής, ὅπως ὅλοι οἱ τιποτένιοι. Καὶ σὰ θελήσω νὰ σὲ
σκοτώσω μὴν περφηανεύσῃς γι' αὐτό, μὴ νομίζεις
πὼς ἔχεις ἑξαιρετικὴ ἀξία γιὰ τὴν δογὴ μου. "Οχι.
Ἀπλῶς μοναχὰ πὺν θὰ ξολαφρώσω λιγάκι. "Όταν μοῦ
τίχαινε νὰ σάλλω ξύλα καὶ ἀστογοῦσα, καὶ ἀντὶ νὰ πε-
τύχω στὸ ξύλο χτυποῦσα τὴ γῆ, ἐκίωθα τὸν ἑαυτὸ
μου ἐλαφρότερο παρὰ ἂν κανένας ἐκείνη τὴ στιγμή
μοῦ κρατοῦσα τὸ χέρι. Τὸ ἡμιόμῃνο χέρι πρέπει νὰ
πέσει.

ΛΥΠΑ.—Καὶ νὰ σκεφτῶ πὼς αὐτὸ τὸ θερίο εἶναι
ὁ ἀδερφός μου!

ΣΑΒΒΑΣ.—Ποῦ τὸν ἐνανούριζες καὶ τὸν ἐφρόν-
τιζες. Ναί. Μὰ ἐμένα δὲ μοῦ φαίνεται παράξενο πὼς
εἶσαι ἀδερφὴ μου, καὶ αὐτὸ τὸ σιμάχτρο ἀδερφός μου.
ὀνομάζον τὸν ἑαυτὸ τοῖς ἀδερφοῦς μου καὶ ἀδερφός
μου, μὰ ὅποιος μάθει ποῖος εἶμαι ἐγώ, πᾶσι καὶ ἀγορά-
Αἶ. Τιούχα; Περιοῦνε! ("Ο Τιούχας κοινάει τὸ κε-
φάλι, κοιτάζει ἀσυναίσθητα, δὲν ἀπαντᾷ.) Ναί, δὲ μοῦ
φαίνεται καθόλου παράξενο ὅταν ὅλοι οἱ τιποτένιοι
εἶχε ἀρετὴ θάρρος. Τὸ κακὸ εἶναι πὼς οἱ ἀδερφε-
ς εἶ ἀρετικὸ δέκα πέντε κατωμάωνε γιὰ τὸν ἀδερφόν.
Μάθε πὼς δοκίμασαν καὶ ἄλλοι νὰ μὲ φαιμακώσουν.
Ἐκείνη πὺν μ' ἀφῆκε, δοκίμασε νὰ τὸ κάνει, μὰ δὲν
μου καὶ οἱ ἀδερφοί μου εἶναι ὅλοι ἀνεξαίρετος φοβι-
τσιόοιδες!

ΛΥΠΑ.—Ἐγὼ θὰ σὲ φαρμάκωνα.

ΣΑΒΒΑΣ.—Δὲν ἀμυβώλλω. Εἶσαι λίγο ὑστερικὴ,
κ' οἱ ὑστερικοὶ εἶναι λαὸς ἀποφασιστικὸς, ἂν δὲν τοὺς
πίσουν μόνο τὰ κλάμματα προσητέρα.

ΛΥΠΑ.—Ἐγὼ ὑστερικὴ; Καλὰ, ὅς εἶναι κ' ἔτσι!
"Ας εἶναι κ' ἔτσι! μὰ σὺ τί εἶσαι, Σάββα;

ΣΑΒΒΑΣ.—Λίγο μ' ἐνδιαφέρει αὐτό.

ΛΥΠΑ.—Πηγαίνουν, Σάββα. Πηγαίνουν! Καὶ θὰ
θροῖνε, ἐκεῖνο πὺν τοὺς χρειάζεται... Κι αὐτὸ τὸ ἔκα-
με ἡ ὑστερικὴ! Ἀκοῦς πόσοι εἶναι; Κι ἂν τὸ μαθαί-
νανε μοναχά... Ἄν ἔβγαίνα τώρα στὸ παράθυρο καὶ
ἂν φώναζα: νὰ τὸς εἶναι ἐδῶ, ὁ ἄνθρωπος πὺν ἀποπει-
ρώθηκε κατὰ τοῦ Χριστοῦ σας... Θέλεις; θὰ βγῶ ἀ-

μέσως! Τὸ θέλεις; (Κάνει μὲ παραφορὰ ἓνα βῆμα
πρὸς τὸ παράθυρο.) Θέλεις;

ΣΑΒΒΑΣ.—Ναί, εἶναι καλὸ μέσο γιὰ νὰ λευτερω-
θεῖ κανεὶς ἀπ' τὸ μαρτυρικὸ στεφάνι. Αἶ, καὶ τί; δὲ
φωνάζεις! Μὰ προσεχτικώτερα μὴ σκουνηθεῖς τὸν
Τιούχα!

ΛΥΠΑ.—Σὲ λυποῦμαι, (γυρίζοντας) εἶσαι συν-
τοιμμένος, καὶ ἔναν πεσμένο χάμω δὲν τὸν χτυποῦν.
Μὰ θυμῆσου! Μὰ θυμῆσου. Σάββα, πὼς αὐτοὶ πὺν
περνοῦν εἶναι οἱ χιλιάδες θάνατοί σου.

ΣΑΒΒΑΣ.—(χαμογελώντας.) Τὰ βήματα...
νάτου.

ΛΥΠΑ.—Θυμῆσου, πὼς ὁ καθένας τοὺς θὰ εἶταν
ἐιτυχής νὰ σὲ σκοτώσει, νὰ σὲ ζουλήξει οὐκ κινένα
ἐσπετό. Ἀκοῦς πόσοι εἶναι; Κι ὁ καθένας τοὺς εἶναι
ὁ θάνατός σου! Ἄν ἓνα ἀπὸ ζωολέφτη τὸν πεθαί-
νουνε στὸ ξύλο, τότε τί πρέπει νὰ κάμουν ἐσένα; Γιατὶ
σὺ ἀέλησες νὰ κλέψεις τὸ Θεὸ τοὺς!

ΣΑΒΒΑΣ.—Πολὺ σωστά, καὶ αὐτὸς εἶναι μιὰ ἰδιο-
χτησία!

ΛΥΠΑ.—Καὶ γελᾷς ἀκόμη; Ποῖος σοῦ ἔδωκε τὸ
δικαίωμα; Ποῖος σοῦ ἔδωκε δύναμη πᾶνω στοὺς ἄν-
θρώπους, πὼς τολμᾷς ν' ἀγγίξεις ἐκεῖνο πὺν γι' αὐ-
τοὺς εἶναι δικαίωμα, ν' ἀγγίξεις τὴ ζωὴ τοὺς;

ΣΑΒΒΑΣ.—Ποῖος μοῦδωσε τὸ δικαίωμα; Ἐσεῖς
μοῦ τὸ δώσατε. Ποῖος μοῦδωσε τὴ δύναμη; Ἐσεῖς
μοῦ τὴ δώσατε. Καὶ τὴν κρατῶ γερά, δοκίμασε νὰ
μοῦ τὴν πάρεις! Ἐσεῖς μὲ τὴν κακία σας, μὲ τὴν τρέ-
λα σας, μὲ τὴν ποταπὴ ἀδυναμία σας. Δικαίωμα! Δύ-
ναμη! Μεταμορφώσατε τὴν γῆ σὲ ὑπόνομο, σὲ σφα-
γεῖο, σὲ κατοικία δούλων, κατατράγουν ὁ ἓνας τὸν
ἄλλον, καὶ ὑμεῖς ρωτοῦνε: Ποῖος τόλμησε νὰ τοὺς
πιάσει ἀπ' τὸ λαμό; Ἐγώ! Ἐννοεῖς; Ἐγώ! (σημω-
νεται.)

ΛΥΠΑ.—Εἶσαι καὶ σὺ ἄνθρωπος, ὅπως ὅλοι.

ΣΑΒΒΑΣ.—Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐκδικητής. Πίσω μου
βρίσκονται ὅλα ὅσα σεῖς ἐπνίζατε. Ἀ-χά! Γελούσατε
τὸν ἑαυτὸ σας καὶ σκεπτότανε: κανεὶς δὲ θὰ τὸ μά-
θει, δὲν περᾷζει, ὅλα θὰ περάσουν, λίγο, λίγο. Λέγατε
ψέματα, ὀργιζάτε, κάμνατε καυώματα μπροστὰ στὸ
ιερό σας μὲ τὸν ἀνίσχυρο Θεόν, καὶ σκεπτόσαστε: δὲν
περᾷζει, δὲ φοβοῦμαστε κανένα, εἵμαστε μονάχοι
ἐδῶ. Μὰ νά, ἦρθε ἓνας ἄνθρωπος καὶ λέγει: λογαρια-
σμοί! Τί κάματε, αἱ; Δόστε λογαριασμὸ ἐμπρός, καὶ
χωρὶς κατεργαριές, γιατί σᾶς ξέρω! Ἀπ' τὸν καθέναν
θ' ἀπαιτήσω! Τίποτε δὲ θὰ συχωρέσω! Οὔτε ἓνα δά-
κρυ θὰ σᾶς ἀφήσω!